

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **NICO trading, spol. s r. o.** se sídlem Zahradní 484, Lázně Bělohrad, zastoupený JUDr. Ing. Petrem Tomašíkem, advokátem se sídlem Spálená 75/16, Praha 1, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem Horova 17, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 1. 2008, č. j. 31 Ca 238/2006 - 27

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, kterým byla odmítnuta jeho žaloba brojící proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Hradci Králové ze dne 10. 10. 2006, č. j. 4211/130/2006-Jan.

Důvodem odmítnutí žaloby byla skutečnost, že citované rozhodnutí žalovaného bylo zástupci stěžovatele doručeno dne 11. 10. 2006. Podle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) lze žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. V daném případě byla žaloba ze dne 11. 12. 2006 krajskému soudu doručena osobně dne 12. 12. 2006, tzn. opožděně. Protože zmeškání lhůty nelze prominout, musela být žaloba odmítnuta.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že citované rozhodnutí žalovaného představovalo takové rozhodnutí správního orgánu, jehož význam byl rozhodující pro možnost uplatnění dalšího právního postupu stěžovatele, a tudíž mělo být dle ustanovení § 17 odst. 4 písm. b) zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků („daňový řád“) doručeno stěžovateli do vlastních rukou. To se však nestalo a tím mu bylo upřeno právo využít další opravné prostředky, protože neměl možnost stanovit lhůtu k podání správní žaloby. Na potvrzení této argumentace stěžovatel odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Afs 53/2007 a 6 Afs 32/2003.

Proto stěžovatel navrhuje napadené usnesení krajského soudu zrušit a současně žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, což však nikterak neodůvodňuje.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvádí, že navrhuje její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který představuje v případě odmítnutí žaloby důvod speciální] a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Protože o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, samostatně již z důvodu ekonomie řízení nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejprve je třeba uvést, že stěžovatel nikterak nezpochybňuje skutečnost, že shora označené rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2006 bylo doručeno jeho zástupci do vlastních rukou dne 11. 10. 2006. Rovněž je nesporné, že žaloba byla ke Krajskému soudu v Hradci Králové osobně podána dne 12. 12. 2006. Stěžovatel ostatně nepolemizuje ani s výkladem ustanovení § 72 odst. 1 a § 40 odst. 2 s. ř. s., z nichž plyne, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou, přičemž lhůta určená podle měsíců končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Lze tak učinit dílčí závěr, že pokud by bylo doručení rozhodnutí žalovaného zástupci stěžovatele dne 10. 10. 2006 bráno za určující, není zpochybněno, že předmětná dvouměsíční lhůta k podání správní žaloby začala běžet dne 11. 10. 2006 a skončila dne 11. 12. 2006. Žaloba podaná dne 12. 12. 2006 by proto skutečně byla podána opožděně.

Jako rozhodná se za daných okolností – a tam také směřuje stížnostní argumentace – jeví otázka, zda předmětné rozhodnutí žalovaného mělo být doručeno rovněž přímo stěžovateli. Pokud nikoliv, byla žaloba podána opožděně; pokud ano, byla podána předčasně, tj. napadala by nepravomocné rozhodnutí žalovaného, protože existence řádného doručení by bránila nabytí jeho právní moci.

Stěžovatel se argumentačně opírá o ustanovení § 17 odst. 4 písm. b) daňového řádu, podle něhož platí, že *„do vlastních rukou se příjemci doručují písemnosti, je-li den doručení rozhodný pro počátek běhu lhůty, jejíž nesplnění by pro příjemce mohlo být spojeno s právní újrou.“* K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že souhlasí s názorem stěžovatele, že dodatečný platební výměr a také rozhodnutí o odvolání proti takovému výměru představuje takový typ písemností, který spadá do povinnosti správního orgánu doručovat je do vlastních rukou. Není tedy sporu o tom, že doručení těchto rozhodnutí je podstatnou otázkou pro posouzení toho, zda se tato rozhodnutí pro příjemce stala právně účinnými či nikoliv. Bez spolehlivého zjištění této skutečnosti nelze mít jistotu, zda jím byly jeho adresátovi uloženy povinnosti, které lze účinně vymáhat,

a zda tak zasáhlo do sféry jeho práv a povinností. Z ustanovení § 32 odst. 1 daňového řádu plyne, že u těchto písemností nelze pouze prokázat, že se adresát seznámil s jejich obsahem, ale je zde výslovně stanovena podmínka jejich řádného doručení, tj. zákonem předpokládaným způsobem. Doručení vlastních písemností prokazuje dle ustanovení § 31 odst. 8 písm. a) daňového řádu správce daně. Právě tento názor obsahuje judikatura zdejšího soudu, na kterou stěžovatel odkazuje (rozsudky sp. zn. 9 Afs 53/2007 a 6 Afs 32/2003, in: www.nssoud.cz).

V nyní projednávaném případě je však otázka postavena poněkud jinak, než se domnívá stěžovatel. Podle ustanovení něhož § 17 odst. 7 daňového řádu totiž platí, že *„má-li příjemce zástupce s neomezenou plnou mocí pro celé daňové řízení, doručuje se písemnost pouze tomuto zástupci. Pokud má zástupce příjemce plnou moc omezenou na určité úkony, doručuje se písemnost vztahující se k takovým úkonům příjemci i jeho zástupci. Má-li příjemce osobně v daňovém řízení něco vykonat, doručuje se písemnost jemu i jeho zástupci.“*

Vztah obou citovaných odstavců Nejvyšší správní soud vykládá tak, že odst. 4 upravuje obecný okruh případů, kdy musí být písemnost doručena do vlastních rukou, a odst. 7 řeší zvláštní situaci, kdy je příjemce (tzn. daňový subjekt) zastoupen. Interpretace stěžovatele by tak ve svých důsledcích znamenala, že pokud by se jednalo o písemnost doručovanou do vlastních rukou, musela by být vždy doručena pouze přímo daňovému subjektu a nikoliv jeho zástupci. Zdejší soud však má za to, že tento výklad nemůže obstát, a to především proto, že nereflexuje smysl zastoupení na základě plné moci a logiku citovaného ustanovení v jeho celistvosti.

Smyslem zastoupení na základě plné moci je totiž v daňovém řízení zejména „od břemenit“ daňový subjekt od administrativní zátěže a také mu zajistit odborný servis. Proto také byl stěžovatel v daném případě zastoupen daňovým poradcem ing. Tomášem Špicem, což je zcela racionální a praktická záležitost. Právě zástupce (daňový specialista) je tou osobou, která má komunikovat s finančními úřady a má hájit zájmy svého klienta. Představa, že ty nejdůležitější písemnosti by nedostávala osoba zástupce, nýbrž přímo samotný daňový subjekt, a že teprve následně by tyto písemnosti byly předány zástupci, proto postrádá logiku. Citovaný odst. 7 je proto třeba vykládat tak, že je věcí samotného daňového subjektu, zda je schopen a připraven všechny úkony v daňovém řízení činit sám, a v takovémto případě není dán důvod nechat se zastoupit; anebo si zvolí zástupce, a to buď pro jednotlivé úkony anebo pro celé daňové řízení. Pokud daňový subjekt udělí tzv. neomezenou plnou moc (což se stalo v daném případě a stěžovatel tuto skutečnost nezpochybnil – viz plná moc ze dne 11. 1. 1999), vysloví tím mimo jiné i souhlas s tím, že veškeré písemnosti budou doručovány pouze jeho zástupci. V daném případě proto žalovaný nepochybil, když předmětné rozhodnutí doručil toliko zástupci stěžovatele. Od tohoto okamžiku se také odvíjel běh dvouměsíční lhůty pro podání žaloby a protože nebyla zachována, byla žaloba správně odmítnuta jako opožděná.

Na situaci nastolenou v daném případě totiž nedopadá ani poslední věta citovaného odst. 7, podle níž *„má-li příjemce osobně v daňovém řízení něco vykonat, doručuje se písemnost jemu i jeho zástupci.“* Daňové řízení je totiž zpravidla definováno jako právními předpisy stanovený postup účastníků řízení k zajištění realizace práv a závazků vyplývajících daňovým subjektům z daňových vztahů (viz např. M. Bakeš a kol., *Finanční právo*, 3. vyd., C. H. Beck, str. 334). Pojem „správa daní“ je v tomto směru pojmem užším, vymezeným jako právo činit opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností, zejména právo vyhledávat daňové subjekty, daně vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat, nebo kontrolovat (§ 1 odst. 2 daňového řádu). Takto nazíráno nelze pod daňové řízení zahrnout též podání správní žaloby, tzn. zahájit řízení o přezkumu pravomocného správního rozhodnutí. Jak ostatně k podobné otázce vyslovil zdejší soud (rozsudek sp. zn. 3 As 53/2004, in: č. [1252/2007 Sb. NSS](http://www.nssoud.cz)),

„písemné vyhotovení správního rozhodnutí, jímž je účastníkovi řízení uložena pokuta a ochranné opatření z důvodu spáchání správního deliktu, není správním úkonem, kterým by bylo účastníkovi řízení ukládáno něco osobně ve správním řízení vykonat ve smyslu § 25 odst. 1 věty druhé správního řádu; je-li účastník v řízení zastoupen na základě generální plné moci, doručuje se takové rozhodnutí v souladu s § 25 odst. 1 větou první správního řádu pouze zástupci účastníka řízení a jen toto doručení má pak účinky řádného oznámení rozhodnutí ve smyslu § 51 odst. 1 správního řádu.“

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu Krajského soudu v Hradci Králové ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2008

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu